

Anatomia humana

UN REFERÈNDUM SERRIÓS I AMB GARANTIES

Jorge Bello

Diumenge capvespre, la Diada torna que deixa palès que a Catalunya hi ha un grup molt nombros de persones que vol independència.

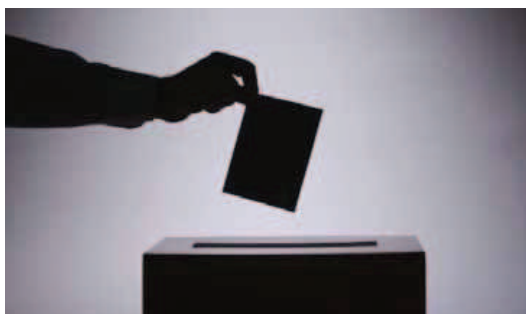
A Menorca també hi ha persones que volen independència, o bé apropar-se d'alguna manera a la independència que reclama Catalunya. Són un grup reduït, però aquesta afirmació no té fonament sòlid perquè mai ningú no va preguntar-los, als habitants de Menorca, si volen continuar tal com estan o si s'estimen més un canvi i, en aquest cas, quin canvi es vol.

A Catalunya les coses estan més avançades. Això queda demostrat, entre d'altres raons, per les nombroses accions, maquiavèliques i no sempre legals, que contra el país emprèn Espanya. No sembla que aquestes accions hagin arribat al final, tal vegada perquè no van arribar a bon port. No són accions pròpies d'un govern democràtic, controlat per la raó, sinó que són pròpies d'un go-

vern on l'autoritat, controlada per interessos particulars, es basa en la voluntat d'un grapat.

❖ **LES MANIFESTACIONS** de la Diada, multitudinàries un altre cop, deixen clar que hi ha una munió de gent que reclama independència. Prou se sap, però, que el sentiment que s'expressa en el conjunt gegantí d'una manifestació és

El referèndum és necessari, però abans de fer-lo cal consensuar-ne les regles i la interpretació del resultat, entre tots

visceral, és a dir, subjectiu.

Enmig de la multitud, el sentiment, el crit, el reclam, és quelcom de contagiós, i tot d'una es fa uniforme. En conseqüència, és fàcil pensar que el sentiment o el desig que expressa la multitud és la suma matemàtica del sentiment o el desig de cadascú dels integrants.

Per tal de saber si la voluntat que expressa la massa és realment la suma de la voluntat de cada individu, i si es vol actuar en conseqüència, l'únic camí seriós, amb resultat objectiu, és una consulta, un referèndum.

Un referèndum, però, és fàcil de manipular perquè és fàcil de manipular el vot, prou que això està demostrat. Per tant, cal que el referèndum sigui seriós i que tingui garanties.

Seriós significa que les regles han estat establertes entre tots i entre tots consensuades. Amb garanties significa que l'autoritat i la gent del carrer acceptaran el resultat, sigui el que sigui, i que actuaran en conseqüència. En el cas català, tothom parla de referèndum, però encara no hi ha regles establertes, menys encara consensuades.

A Catalunya hi ha una munió de gent que reclama in-

dependència en el context d'una manifestació. Però no se sap realment quantes persones adultes votarien a favor de sortir-se'n, d'Espanya, i a favor de constituir, en conseqüència, un país nou. Cal preguntar-los.

Tampoc no se sap si aquestes persones volen una independència, diguem-ne, absoluta; o si en tindrien prou amb més independència econòmica, social, etc. Cal preguntar-los.

Cal preguntar-se a més si la gent del carrer acceptaria els polítics actuals com els dirigents del nou país, si els confiarien la delicadíssima feina de construir les regles d'un país nou.

Si són persones del carrer les que demanen independència, també han de ser persones del carrer les que, massivament i democràticament, determinin les regles del referèndum.

Tot això no és fàcil ni ràpid. El referèndum que Catalunya reclama és encara un projecte que necessita més participació, propostes, consens, maduració. Quina és la participació mínima per considerar-lo vàlid? Quantes persones haurien de votar «sí» per considerar que *tothom* vol anar-se'n? Són algunes de les preguntes bàsiques que necessiten consensuar una resposta abans de parlar de tirar endavant el referèndum.

Cal un referèndum, sí senyor. Però cal parar atenció per no caure en la temptació tramposa d'un referèndum enganyívol, perquè sempre serà possible que un referèndum acabi sent un instrument al servei dels poderosos de sempre, prou coneguts. Per tant, cal obrir els ulls.

bello.cat/jordibell@gmail.com

Es racó d'en Cambreta

DEVEM

Gustau Juan Benejam

Apart de l'etern elixir per al cor de les masses, que és el futbol o l'exaltació patriòtica, sobretot contra els dimonis separatistes catalans, les notícies a nivell general segueixen, segueixen, centrades en la falta de govern, les eleccions gallegues i basques, o l'amenaça constant de la UE pel dèficit públic, aquesta cosa que ens diuen en abstracte però que pot tenir tan dures conseqüències i que planeja damunt tots com el compendi de totes les pors, aquest sentiment que ens fa tan vulnerables, sobretot als de baix.

Aquests són temes repetits, com un disc retxat, a tantes tertúlies mediàtiques, a algunes amb un somrius de galta a galta per part dels presentadors que, en la meua ignorància, no he arribat a entendre mai.

❖ **I, TANMATEIX**, entre notícia política i gol, de tant en tant, algú ens recorda una mica el què, encara que sigui amb una enfilada de nombres i estadístiques

El propi Rajoy deia el 2012 que els crèdits de la banca els pagaria la pròpia banca; avui el Banc d'Espanya reconeix ja que 26.300 milions d'euros no es recuperaran

que si bé en detall molts no ho acabam d'entendre, ens mostren un perfil general prou clar: *devem molt i no paga tothom.*

Devem. Qui se'n recorda ja quan a mitjan 2012 el Govern va anunciar que havia sol·licitat a la UE el rescat del sistema bancari espanyol i ho presentava com una gran victòria perquè no ens havien obligat a rescatar tota l'economia, com havia succeït amb Grècia, Irlanda o Xipre.

Les xifres del rescat maregen: milers de milions, dels quals l'Estat no n'ha recuperat més que un 5%. N'hem sentit parlar molt, però no està malament refrescar la memòria. Només el rescat de Bankia va costar més de vint-i-dos mil milions; i avui l'entitat en val més poc de nou mil, en borsa. El propi Rajoy deia el 2012 que els crèdits de la banca els pagaria la pròpia banca; avui el Banc d'Espanya reconeix ja que 26.300 milions d'euros no es recuperaran, és a dir, que els pagarem entre tots.

Una bona part d'aquest deute, ja se sap, és per la bombolla immobiliària, amb obres públiques i promocions privades inútils moltes d'elles. I, tot i que diuen que el mercat immobiliari es recupera, una part important d'aquesta construcció és invendible o de molt poc valor, pèrdua, en definitiu-

va, que, pública o privada, ens cau damunt tots. Les conseqüències les ben coneixem, les retallades, les que ja hem petit i les que vindran, ...

I no tothom paga. Sols un recordatori: els paradisos fiscals dins la pròpia Europa. Les darreres setmanes la UE pressiona Irlanda per tal que torni els impostos rebaixats cobrats a Apple per activitats fetes a altres països, que els reclamen, al seu import real. Però, també dins l'Espanya on n'hi ha que tant predica la igualtat entre tot els espanyols i tenim, per exemple, Madrid que, entre altres coses, és l'única comunitat autònoma on els patrimonis d'entre set-cents mil euros i dos milions tenen una bonificació del cent per cent a l'impost sobre el patrimoni, que així atreu capitals d'altri; l'estalvi per a aquests (no)contribuents és de més de sis-cents milions.

I ja que ens repiquen tant les excel·lències de l'actual Govern, per què no recordar una vegada més, també, els beneficiats per l'*amnistia fiscal*; o aquella família empresarial que darremament ha estat notícia als mitjans de comunicació, els Carceller, de la cervesa Damm- que han tingut la possibilitat de negociar, per a dos dels seus membres, una multa 92 milions a canvi d'una peticions de presó de 40 i 17 anys per frau fiscal ... i tants d'altres.

Així, la majoria, com deia la rondalla, sempre serem pobres.